

Tasdiqlayman
3-maktab direktori
SH.M.Qodirova
2016 yil “15”dekabr

Zarafshon shahar 3-umumiy
o'rta ta'lim maktabining
matematika-informatika fani
o'qituvchisi Siddiqova Zubayda
Qo'ysinovnaning uyda yakka tartibda
ta'lim olayotgan 5-sinf o'quvchisi
Xamidova Shaxrizoda uchun bir
soatlik ochiq dars bayonnomasi.

Sinf:5

Mavzu: O'nli kasrlarni natural songa ko'paytirish

**Fan:
matematika**

Sana:15.03.2016

Darsning maqsadi.

Ta'limiy: O'quvchiga
o'nli kasrlarni natural
songako'paytirish haqida
ma'lumot berish.

Tarbiyaviy:
O'quvchini
vatanga muhabbat
ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi:
O'quvchini o'nli kasrlarni
natural songako'paytirish
mavzusida olgan bilimlarini
oshirish, bilim, ko'nikma va
malaka berish.

Dars
uslubi

Dars usuli

Dars tipi

Yangi bilimlar va
tushunchalar
hosil qilish va
o'zlashtirish
darsi

Ko'rgazmali
-
amaliy

Suhbat,
bahs,
test sinovi,
yakka
tartibda
ishlash,
xotira
mashqi

Dars jihozi:

Tarqatma materiallar:
Kompyuter, slaydlar, reklama roligi,
kompyuterda testlar bloki.

Reja

1. Tashkiliy qism 2 daqiqa
2. O`tgan mavzuni so`rash
3 daqiqa
3. Yangi mavzuni bayoni
20 daqiqa
4. Mustahkamlash
15 daqiqa
5. Baholash
3 daqiqa
6. Uyga vazifa berish
2 daqiqa

I. TASHKILIY QISM

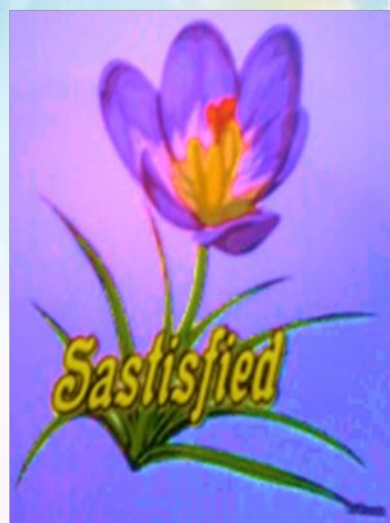
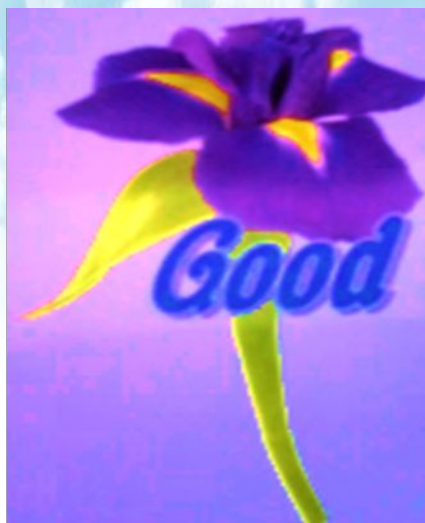
**O'quvchi bilan
salomlashish**

**Kun
yangiliklarini
so'rash**

**Uyga berilgan
vazifani
aniqlash, va
baholash**

Baholash mezoni

Bugungi darsimizda baholash me'zoni lola, binafsha va boychechaklar bilan o'quvchi baholanadi .Dars yakunida o'quvchi barpo etgan bog' hisob-kitob qilinadi va qaysi gul ko'proq bo'lsa shu gulaga mos baho qo'yiladi. Ingliz tilida

Excelent – a'lo

Good – yaxshi

Satisfied– qoniqarli

II. O'TGAN MAVZUNI MUSTAHKAMLASH

12,754835 sonini yaxlitlash

12,75484

→ Son 100 000 dan
birgacha yaxlitlandi

12,7548

→ Son 10 000 dan
birgacha yaxlitlandi

12,755

→ Son 1 000 dan
birgacha yaxlitlandi

1. Sonlarni yaxlitlang:

1) birlar xonasigacha: 420,72; 28,95; 39,37; 99,62; 15,45;

2) o'ndan birlar xonasigacha: 1,081; 0,476; 9,872; 0,963; 4,039.

2. 1 km gacha aniqlikda yaxlitlang:

1) 342,43 km; 3) 712,67 km; 5) 999,91 km;
2) 93,72 km; 4) 85,48 km; 6) 999,29 km.

3. 1 sr gacha aniqlikda yaxlitlang:

1) 3 t 15 sr 75 kg; 3) 7 sr 98 kg; 5) 3675 kg;
2) 1 t 6 sr 36 kg; 4) 5 sr 25 kg; 6) 4830 kg.

4. Sonlar qaysi xonasigacha yaxlitlangan:

1) 3,754 - 3,8; 2) 5,2804 - 2,28; 3) 1,76391 - 1,764?

III. YANGI MAVZU BAYONI

O'NLI KASRLARNI NATURAL SONGA

KO'PAYTIRISH

Masala. Uchta yashikka olma joylandi. Har bir yashikdagi olma 12,7 kg dan bo'lsa, jami olmalar necha kilogramm bo'ladi?

Yechish:

1 - usul. $12,7 \cdot 3 = 12\frac{7}{10} \cdot 3 = \frac{127}{10} \cdot 3 = \frac{381}{10} = 38\frac{1}{10} = 38,1(\text{kg}).$

Javob: 38,1 kg .

2 - usul. 12,7 o'nli kasrni 3 ga ko'paytirish uni o'zini o'ziga uch marta qo'shish demakdir, ya'ni:
 $12,7 \cdot 3 = 12,7 + 12,7 + 12,7 = 38,1(\text{kg}).$

O'nli kasrlarni natural son (yoki, baribir, natural sonni o'nli kasr)ga ko'paytirish natural sonlarni ko'paytirishga o'xshashligini sezgir o'quvchi uchun masala yechimidan ilg'agan qiyin emas bo'lsa kerak.

Haqiqatan ham:

1) $127 \cdot 3 = 381$ va $12,7 \cdot 3 = 38,1;$

2) $4 \cdot 8,26 = 33,04$ va $4 \cdot 8,26 = 33,04.$

O'NLI KASRLARNI NATURAL SONGA KO'PAYTIRISHGA DOIR MISOL

$$65,47 \cdot 37 = ?$$

$$65,47 \cdot 37 =$$

$$\begin{array}{r} \times \quad 65,47 \\ \quad 37 \\ \hline + \quad 458 \quad 29 \\ + 1964 \quad 1 \\ \hline 2422,39 \end{array}$$

Ko'paytmalar bir-biridan vergulning borligi bilan farqlanadi.

Biz qarayotgan holda ko'paytuvchida verguldan keyin nechta raqam bo'lsa, ko'paytmada ham verguldan keyin shuncha raqam bor.

1 - misol. Ko'paytmani hisoblang: $3,712 \cdot 13$.

		×	3	7	1	2
					<u>1</u>	3
+	1	1	1	3	6	
	3	7	1	2		
	<u>4</u>	<u>8</u>	<u>2</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	

verguldan keyin 3 ta raqam

verguldan keyin 3 ta raqam

2 - misol. Ko'paytmani hisoblang: $4,54 \cdot 15$.

$$\begin{array}{r} \times 4,54 \\ 15 \\ \hline + 2270 \\ 454 \\ \hline 68,10 = 68,1 \end{array}$$

1) O'nli kasr 4,54 da verguldan so'ng 2 ta raqam (kasr xona) bor.

2) 6810 ko'paytmada o'ng tomondan chapga qarab ikkita raqam sanaymiz va 1 oldiga (8 bilan 1 orasiga) vergul qo'yamiz: 68,10.

Ammo, ~~68,10~~=68,1. Demak, ~~4,54-15~~=68,1.

Bu holda ham natijada verguldan keyin 2 ta raqam bor (68,10), biroq yuzlar xonasidagi 0 ni (u oxirgi xona bo'lgani uchun) yozish shart emas.

Yechish yo'li...

			3	2,	1
*				2	8
			-----	-----	-----
+		2	5	6	8
		6	4	2	
		-----	-----	-----	-----
		8	9	8,	8

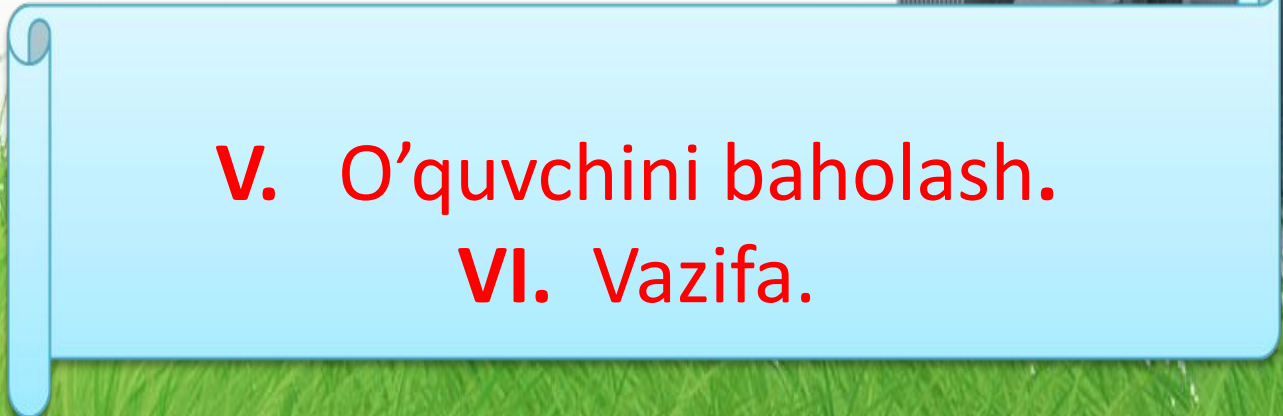
IV. MUSTAHHKAMLASH

(Og'zaki.) Natijani ayting:

- 1) $0,5 \cdot 4$; 2) $3,5 \cdot 2$;
- 3) $4 \cdot 0,15$; 4) $0,4 \cdot 11$;
- 5) $0,7 \cdot 8$.

(Yozma) Darslikdan

889-897-Misollarni yecish.

1. Natural sonlarni “Ustun” usulida ko'paytirish qoidalarini ayting.
 2. O'nli kasrlar natural songa qanday ko'paytiriladi?
 3. Natural son o'nli kasrga qanday ko'paytiriladi?
-

V. O'quvchini baholash.

VI. Vazifa.

O'NLI KASRLARNI NATURAL SONGA KO'PAYTIRISHGA DOIR MISOL

$$65,47 \cdot 37 = ?$$

$$65,47 \cdot 37 =$$

$$\begin{array}{r} \text{x} \quad 65,47 \\ \hline + 458 \, 29 \\ 1964 \, 1 \\ \hline 2422,39 \end{array}$$

to'xta

